

แล้ว ขึ้นไปเหนือ เกาะ อ้อมลง ลำแม่ น้ำใหญ่
 ลง มาตามลำน้ำ อ้อมเกล็ด ล่อง ต่อมา
 โดยลำคัย ถึงท่าราช วรคิฐ เวลาบ่าย ๔ โมง
 เทียบเรือ พระที่นั่ง ที่ ตะพานน้ำ ท่าราช วรคิฐ
 เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินประทับพระที่นั่ง
 ราชกิจ วินิจฉัย พระราชทาน พักตรา ปีฉลุ
 ซึ่งโปรดให้ ชัก สำหรับพระราชทานพระภิกษุ
 มีสมณะศักดิ์ ที่เกิดร่วมปี พระบรมราชประสูติ
 มงคลแก่ พระอมรเมธาจารย์ แล พระธรรมวิ
 สारถ แล้วมีพระราชดำรัสด้วย พระบรม
 วงษา มงกุฎ ราชการ ตามสมควร แล้ว
 เสด็จพระราชดำเนินด้วย พระราชยาน ไปประ
 ทับพระที่นั่งจักรี กรมทหารอาสาเสด็จขึ้น

พระราชทาน สัญญาบัตร

กรรม สัมปาติก ทอ พระ สมุด วรรณญาณ

วันที่ ๓ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒
 เวลา ๔ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เสด็จออกขุนนาง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 พระราชทานสัญญาบัตร กรรมสัมปาติก ทอ
 พระสมุดวรรณญาณ มีรายพระนาม แล นามทั้ง
 ๖ ได้ลงต่อไปนี้ คือ

- ๑ พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้า
ไชยนิท มงคล เป็นสภานายก
- ๒ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนราธิป
ประพันธ์พงษ์ เลขาธิการ
- ๓ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นสมมต
อมรพันธุ์ เสรฐัญญิก
- ๔ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นพิทยลาภ
พฤฒิธาดา สาราณิกกร

๕ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจรรยา
เรืองศรี ผู้ช่วยเสฐัญญิก

๖ พระยาอนุรักษ ราชมณฑลเข็ว ผู้ช่วย
สาราณิกกร

๗ เจ้าหมื่นศรีสรรักษ์ ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ในเวลาอันนี้โปรดเกล้าฯ พระราชทาน
สัญญาบัตร ข้างใน ให้พระเจ้าน้องนางเธอ
พระองค์เจ้าไชยนิท มงคล เป็นอุปนายก ด้วย

พระราชทาน สัญญาบัตร ขุนนาง

วันที่ ๓ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกขุนนาง
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญา
 บัตร ให้หลวงญาณประกาศ เป็นพระเทพราช
 ชาติาธิบดีศรีสุเทพ มีตำแหน่งราชการ
 ในกระทรวงยุติธรรม ถึงศักดิ์นา ๓๐๐๐

วันที่ ๕ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
 สัญญาบัตร ให้ นายสมมตหาคเล็ก บุตรเจ้า
 พระยาศรีพิพัฒน์ (แพ) เป็นหลวงราชเทศา
 ปลัดทูลฉลอง กรมมหาดไทยฝ่ายเหนือ
 ฝ่ายพระราชวังบวร ถึงศักดิ์นา ๕๐๐

เลื่อนพระเกียรติยศ

หม่อมเจ้า ชมชื่น เป็น พระองค์เจ้า

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระ
 ราชดำริที่ว่า หม่อมเจ้าชมชื่น ในสมเด็จพระ
 บรมราชมาตามหัยกาเธอ เป็นพระมาตุจฉา
 ผู้ใหญ่ แลได้มีอุปการในใต้ฝ่าละอองธุลี
 พระบาทมามาก ทั้งพระองค์ท่านก็มีราชการ
 มาโดยพระอุสาห และมีพระอริยาไศรยเรียบร้อย

ร้อยตรี สมควรที่จะทรงยกย่องพระเกียรติยศให้ยิ่งขึ้น ยักยักเสด็จล่วงหน้าไปเป็นที่ทรงพระอาลัยและระลึกถึงอุปการกิจ และความดีของพระองค์ท่านดีกว่ามาแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาพระเกียรติยศหม่อมเจ้า ชมชื่น ขึ้นเป็นพระสัหมพันธุวงษ์เธอ พระองค์เจ้าชมชื่น ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒ นี้ไป

ข่าว ล้น พระ ชมน์

วันที่ ๒๕ ตุลาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒ พระสัหมพันธุวงษ์เธอ พระองค์เจ้าชมชื่น ล้นพระชมน์ รุ่งชมวันที่ ๒๕ เวลาบ่าย พระบรมวงษานุวงษ์ ได้พร้อมกันสงฆ์ พระศพ เจ้าพนักงานจัดการแต่งพระศพเสร็จแล้ว เชิญพระศพลงลงในขบวนเสด็จขึ้นไว้บนหอธรรมสังฆะ ประกอบด้วยขันนชก ตั้งบนแวนฟ้าล้อมด้วยเครื่องสูง ๕ คับ พระสงฆ์สวดปกรณ์ไตร ๕ ผู้ชายพัส ๑๐ มีกลองฆระ จำปี่ จ่ากลอง แตรสังข์ พระสงฆ์สวดอภิธรรมประจำพระศพ ตามพระเกียรติยศ ขวัญของท้าวจะมีแจ้งไปดังนี้

ประกาศ กระทรวง พระ คลัง มหาสมบัติ แก่ พระราช บัญญัติ พักต ภาษี ภายใน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๑

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าสั่งว่า ใน

พระราชบัญญัติ พักต ภาษี ภายใน รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๑ ซึ่งได้ออกในราชกิจจานุเบกษาแผ่นที่ ๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน คอน ๑ มาตรา ๑๘ มีว่า กระทรวงไม่ประสงค์ให้เรียกค่าภาษี จากเจ้าของ ๓๕ ปีนี้ยังเป็นการแรงกว่าพักตเดิมอยู่ เกรงว่าเสดาราชฎรลกค้าจะได้รับความเดือดร้อน ควรจะตกลงให้สมควรแก่การ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าห้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนวรวิศิษฏ์วงศ์ เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ แก่วิธีเก็บภาษีไม่ประสงค์

มาตรา ๑๘ กระทรวงไม่ประสงค์ให้เรียกภาษี จากเจ้าของ ผู้ชาย หรือพาล่งค่าแห่งเก็บภาษี เปน พักต กระทรวงไม่ประสงค์ หนักตายหนึ่ง เรียกภาษีตายละ ๘ ปี หรือ ๑๒ สดางค์ ครองเมื่อได้ใช้พระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติ พักต ภาษี ใน รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๑ มาตรา ๑๘ ที่ได้ลงในราชกิจจานุเบกษาแผ่นที่ ๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ศก ๑๑๑ นี้เสีย ใช้พระราชบัญญัติข้อนี้แทน

พระราชบัญญัติ ทรงตั้งไว้ ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒ เป็นวันที่ ๕๑๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศ กระทรวง นคร บาด

พระอนันต์นราวิชัย เจ้ากรมกองตระเวนฝ่ายกองรักษา ร้อย ๆ สั่งพระเจ้าห้องยาเธอ กรมหมื่นนเรศวรวรฤทธิ เสนาบดีกระทรวงนครบาดขอแจ้งความให้ชนทั้งหลาย ทราบทั่วกันว่า กวัญในลำคลองบางกอกใหญ่ทุกวันนี้ มีเรือข้ามราชการ แลราชฎรเคลื่อนไปมาเสมอ